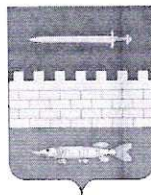

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
НОВОШЕШМИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул. Советская, д.80,
с. Новошешминск, 423190

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЯҢА ЧИШМӘ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ
Совет урамы, 80,
Яңа Чишмә авылы, 423190

тел.: (8-84348) 2-31-00, факс: (8-84348) 2-20-22, chishma@tatar.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

2015 елның «20» октябрәнән

№ 288

«Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Яңа-Иванаево башлангыч мәктәбе – балалар бакчасы» муниципаль бюджет гомуми белем учреждениесе уставын яңа редакциядә раслау турында»

«Россия Федерациясендә мәгариф турында» 2012 елның 29 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «Мәгариф турында» 2013 елның 22 июлендәге 68-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә **каرار бирәм:**

1. «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Яңа-Иванаево башлангыч мәктәбе-балалар бакчасы» муниципаль бюджет мәктәпкәчә һәм кече мәктәп яшендәге балалар өчен учреждениесенә исемен «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Яңа Иванай башлангыч мәктәбе - балалар бакчасы» муниципаль бюджет гомуми белем учреждениесе дип үзгәртәргә.

2. «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Яңа-Иванаево башлангыч мәктәбе – балалар бакчасы» муниципаль бюджет гомуми белем учреждениесе уставын яңа редакциядә расларга.

3. «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Яңа-Иванаево башлангыч мәктәбе – балалар бакчасы» муниципаль бюджет гомуми белем учреждениесе директоры Килеева Надежда

Владимировнаны салым органында күрсәтелгән юридик затның уставын дөүләт теркәвенә алганда мөрәжәгать итүче дип билгеләргә.

4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенә социаль мәсьәләләр буенча урынбасарына йөкләргә.

**Яңа Чишмә муниципаль районы
Башкарма комитеты
житәкчесе**

Р.Р. Фасахов

Килешенгән
Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының
Милек һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы
рәисе

2015елның «__» _____ №__

_____/Гордеева Н.А./

РАСЛАНГАН:

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты
житәкчесенән 2015 елның «20» октябреннән
288 номерлы карары белән

_____/Фасахов Р.Р./

Килешенгән
Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының
Финанс-бюджет палатасы житәкчесе
2015елның «__» _____ №__

_____/Завалишина Л.Л./

**«Татарстан Республикасы
Яңа Чишмә муниципаль районы
Яңа - Иванаево башлангыч мәктәбе - балалар бакчасы»
муниципаль бюджет гомуми учреждениесе**

УСТАВЫ

(яңа редакциядә)

2015 ел

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. Әлеге Устав «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Яңа Иванаев башлангыч мәктәбе - балалар бакчасы» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесенең хокукый нигезләмәсен, аның эшчәнлегенең максатларын һәм предметын, белем бирү процессының максатларын, гамәлгә ашырыла торган белем бирү программаларының төрләрен һәм төрләрен, белем бирү процессының төп характеристикаларын, учреждение белән идарә итү тәртибен, оешманың финанс һәм хужалык эшчәнлегенә структурасын, шулай ук аның мөлкәтен формалаштыру һәм куллану тәртибен билгели.

1.2. Учреждениене гамәлгә куючы һәм аның мөлкәте хужасы - Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты. Учреждение Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлегенә ведомство буйсынуында.

1.3. Учреждениене гамәлгә кую функцияләрен һәм вәкаләтләрен Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты исеменнән Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлегенә (алга таба – Гамәлгә куючы) гамәлгә ашыра.

1.4. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы муниципаль берәмлегенә исеменнән учреждение мөлкәте милекчесе функцияләрен һәм вәкаләтләрен Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Милек һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы (алга таба - Милекче) башкара.

1.5. Учреждениенен татар телендә рәсми тулы исеме: муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение «Ново-Иванаевская начальная школа-детский сад Новошешминского муниципального района Республики Татарстан».

Оешманың кыскартылган исеме:

МБОУ «Ново-Иванаевская начальная школа-детский сад».

1.6. Учреждениенен татар телендә рәсми тулы исеме:

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының мәктәпкәчә һәм кече мәктәп яшендәге балалар өчен муниципаль гомуми белем бирү оешмасы Яңа - Иванаево башлангыч мәктәбе-балалар бакчасы.

1.7. Учреждениенен оештыру-хокукый формасы - муниципаль бюджет учреждениесе.

Мәктәп тибы - бюджет гомуми белем бирү учреждениесе.

1.8. Учреждениенен урнашу урыны (юридик, фактик һәм почта адресы):

Учреждениенен юридик (фактик) адресы: 423196, Татарстан Республикасы, Яңа Чишмә районы, Яңа-Иванаево авылы, Үзәк урам, 24а йорт.

Почта адресы: 423196, Татарстан Республикасы, Яңа Чишмә районы, Яңа-Иванаево авылы, Үзәк урам, 24а йорт.

1.9. Учреждение мәгариф өлкәсендә Россия Федерациясе дәүләт сәясәтенең төп принциптарын тормышка ашыруны тәмин итү максатларында эшләрне башкару, хезмәтләр күрсәтү өчен төзелгән коммерцияле булмаган оешма булып тора.

1.10. Учреждение юридик зат булып тора һәм үз исеменнән мөлкәти һәм шәхси мөлкәти булмаган хокукларны сатып алырга һәм гамәлгә ашырырга, вазыйфаларны үтәргә, Россия Федерациясенең Федераль законнары нигезендә судта гариза бирүче һәм җавап бирүче булырга мөмкин.

1.11. Учреждение финанс-хужалык эшчәнлеген мөстәкыйль башкара, мөстәкыйль баланска һәм Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә ачылган исәп-хисап сәхетина, билгеләнгән үрнәктәгә мөһер, үз исеме булган штамп һәм бланкларга ия.

1.12. Учреждение үзенең йөкләмәләре буенча Милекче тарафыннан учреждениегә беркетелгән мөлкәт белән оператив идарә итү хокукында булган, шулай ук керем китерә торган эшчәнлектән алынган керемнәр хисабына алынган, әлеге мөлкәтнең милекчесенә яки учреждениегә бүлеп бирелгән акчалар, шулай ук күчемсез мөлкәт хисабына сатып алынган мөлкәттән тыш, үз йөкләмәләре буенча җавап бирә.

1.13. Учреждениенең милек хужасы Учреждениенең йөкләмәләре өчен җавап бирә. Учреждение Милекче йөкләмәләре өчен җавап бирми.

1.14. Учреждение мәктәпкәчә һәм башлангыч гомуми белем бирү программаларын, өстәмә белем бирү программаларын гамәлгә ашыра.

1.15. Билгеләнгән эшчәнлек өлкәсендә балалар бакчасы компетенциясенә керә:

1) укучыларның эчке тәртип кагыйдәләрен, эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, башка локаль норматив актларны эшләү һәм кабул итү;

- белем бирү эшчәнлеген матди-техник тәэмин итү, дөүләт һәм жирле нормалар һәм таләпләр, шул исәптән федераль дөүләт белем бирү стандартлары, федераль дөүләт таләпләре, белем бирү стандартлары нигезендә, биналарны жиһазлау;

3) Гамәлгә куючыга һәм жәмәгәтчылеккә финанс һәм матди чараларның керүе һәм тотылуы турында еллык хисап, шулай ук үз-үзенә тикшерү нәтижәләре турында хисап бирү;

4) штат расписаниесен билгеләү, әгәр Россия Федерациясенә норматив хокукый актларында башкача билгеләнмәгән булса;

5) «РФдә мәгариф турында» Федераль закон белән башкасы билгеләнмәгән булса, хезмәткәрләргә эшкә кабул итү, алар белән бергә төзү һәм хезмәт шартнамәләрен өзү, вазыйфаи бурычларны бүлү, хезмәткәрләргә өстәмә һөнәри белем бирү шартлары тудыру һәм оештыру;

6) Учреждениенең белем бирү программаларын эшләү һәм раслау;

7) әгәр әлеге Федераль законда башкача билгеләнмәгән булса, мәгариф Учреждениесен үстерү программасын гамәлгә куючы белән килешү буенча эшләү һәм раслау;

8) Учреждениегә укучыларны кабул итү;

9) Белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмалар тарафыннан башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем бирү уку-уқыту программаларын, шулай ук күрсәтелгән уку-уқыту программаларын гамәлгә ашырганда файдалануга тапшырылган дәреслекләргә расланган федераль исемлеге нигезендә дәреслекләр исемлеген билгеләү;

10) укучыларның өлгерешен һәм арадаш аттестациясен агымдагы тикшереп торуну гамәлгә ашыру, аларның рәвешләрен, ешлыгын һәм уздыру тәртибен билгеләү;

11) белем бирү программаларын үзләштерү нәтижәләрен индивидуаль исәпкә ала, шулай ук әлеге нәтижәләр турындагы мәгълүматны архивларда кәгазь һәм (яисә) электрон чыганаclarда саклау;

12) уқыту һәм тәрбия, белем бирү технологияләрен, электрон уқыту методларын куллану һәм камилләштерү;

13) үз-үзенә тикшерү уздыру, белем бирүне бәяләүнең эчке системасы эшләвен тәэмин итү;

14) укучыларның һәм учреждение хезмәткәрләренең сәламәтлеген саклау һәм ныгыту, туклануын оештыру өчен кирәкле шартлар тудыру;

15) укучыларның физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүе өчен шартлар тудыру;

16) әлеге Федераль законда яисә Россия Федерациясе субъектлары законнарында башкача билгеләнмәгән булса, укучыларның киәменә карата таләпләргә билгеләү;

17) мәгариф учреждениесендә гамәлгә ашырыла торган һәм Россия Федерациясе законнары белән тыелмаган балигъ булмаган балаларның, ата-аналарының (законлы вәкилләренә) ижтимагый берләшмәләре эшчәнлегенә булышлык күрсәтү;

18) фәнни-методик эшне оештыру, шул исәптән фәнни һәм методик конференцияләр, семинарлар оештыру һәм үткәру;

19) «Интернет» челтәрендәге учреждениенә рәсми сайты булдыруны һәм алып баруны тәмин итү;

20) Россия Федерациясе законнары нигезендә башка мәсьәләләр.

1.16. Учреждение балаларның сәламәтлеген саклау, тәрбияләү һәм укуы максатларында булдырылган.

1.17. Учреждениенә эшчәнлегә демократия, гуманизм, һәркем өчен мөмкин булган, гомумкешелек кыйммәтләрен, кеше тормышы һәм сәламәтлегә, гражданлык, шәхеснең ирекле үсеш принципларына нигезләнә.

1.18. Учрежденидә сәяси партияләренә, ижтимагый-сәяси һәм дини хәрәкәтләренә һәм оешмаларның (берләшмәләренә) оештыру структураларын төзү һәм аларның эшчәнлегә рәхсәт ителми.

1.19. Укучылар инициативасы белән учрежденидә балалар ижтимагый берләшмәләре төзелергә мөмкин.

1.20. Учреждение балаларның ялын һәм аларны сәламәтләндерүдә, кадрларны сайлап алуда һәм урнаштыруда, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы һәм әлеге Устав законнарында билгеләнгән чикләрдә фәнни, финанс, хужалык һәм башка эшчәнлекне гамәлгә ашыруда мөстәкыйль.

1.21. Учреждение үз эшчәнлегендә федераль законнарға таяна.

1.22. Учреждение Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә аның компетенциясенә караган функцияләренә үтмәгән яки тиешенчә үтмәгән, уку планы нигезендә белем бирү программаларын тулысынча гамәлгә ашырган, үз чыгарылыш сыйныф укучыларының белем сыйфаты, шулай ук тәрбияләнүчеләренә, мәгариф оешмасы хезмәткәрләренә тормышы һәм сәламәтлегә өчен җаваплы. Балигъ булмаган балаларның, ата-аналарының (законлы вәкилләренә) хокукларын һәм ирекләрен барлыкка китерү турындагы законнарда каралган белем алу хокукын законсыз чикләү, белем бирү эшчәнлеген оештыру һәм гамәлгә ашыру таләпләрен бозган өчен һәм аның вазыйфай затлары гамәлдәге закон таләпләренә нигезендә җаваплы.

1.23. Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары белән бирелә торган белем бирү эшчәнлегенә хокук һәм ташламалар Учрежденидә аңа лицензия бирелгән көннән барлыкка килә.

2. БЕЛЕМ БИРҮ ПРОЦЕССЫНЫҢ МАКСАТЛАРЫ, ТОРМЫШКА АШЫРЫЛА ТОРГАН ПРОГРАММАЛАРНЫҢ ТИПЛАРЫ ҺӘМ ТӨРЛӘРЕ

2.1. Белем бирү процессының төп максатлары:

- федераль дәрәҗә белем бирү стандартларында билгеләнгән мөктәпкәчә һәм башлангыч гомуми белем бирү төп мәгариф программаларын үзләштерү нәтижәләренә укучылар һәм тәрбияләнүчеләренә хокукларын һәм мөмкинлекләрен тәмин итү;
- мөктәпкәчә һәм башлангыч гомуми белем бирү арасында дөвамчанлыкны тәмин итү;
- тәрбияләнүчеләренә һәм укучыларның сәламәтлеген саклау һәм ныгыту өчен оптималь шартлар тәмин итү;
- гаиләгә балаларны тәрбияләүдә һәм укуында ярдәм итү;
- балаларның яшь категорияләренә исәпкә алып, кеше хокукларына һәм ирекләренә хөрмәт, әйләнә-тирә табигатькә, туган илгә, гаиләгә мөхәббәт тәрбияләү;

2.2. Учреждениенә төп бурычлары шартлар тудыру:

- а) укучылар һәм тәрбияләнүчеләренә сәламәтлеген саклауны һәм ныгытуны гарантияләүчә;
- б) шәхесне үстерү, аның үз-үзен тормышка ашыру һәм үзбилгеләнеше өчен;

- в) укучыларның һәм тәрбияләнүчеләрнең заманча белем дәрәжәсен формалаштыру өчен;
 - г) балаларның яшь категорияләрен исәпкә алып, кеше хокукларына һәм ирекләренә хөрмәт, әйләнә-тирә табигатькә, туган илгә, гаиләгә мөхәббәт тәрбияләү;
 - е) педагогларның педагогик осталыгын камилләштерү өчен;
 - ж) шәхесне үстерү өчен укучы һәм тәрбияләнүче гаиләсә белән үзара хезмәттәшлек юлларын камилләштерү өчен;
- з) Учреждениедә уку-тәрбия мохитенең гомумкультура дәрәжәсен күтәрү өчен.

2.3. Учреждение эшчәнлегенең төп төре булып тора:

2.3.1. Мәктәпкәчә һәм башлангыч гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыру.

2.3.2 гомуми белем бирү программалары һәр яшь өчен үзенчәлекле булган, һәр баланың яшь һәм индивидуаль үзенчәлекләрен исәпкә алып, тәрбияләнүчеләрнең һәм укучыларның эшчәнлек төрләре аша тормышка ашырыла.

2.6. Учреждение эшчәнлегенең өстәмә төрләре булып тора:

а) каникул вакытында балаларның ялын оештыру, шул исәптән көндәзге лагерьларда (мәктәп яны) балаларның ялын, сәламәтләндерүен, мәшгульлеген оештыру;

б) укучылар һәм аларның ата-аналары сораулары буенча түгәрәкләр һәм фәнни түгәрәкләр оештыру;

в) Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының өстәмә белем бирү учреждениеләре арасында төзелгән килешүләр нигезендә укучылар һәм аларның ата-аналарының сораулары буенча спорт секцияләре, кызыксынулар буенча түгәрәкләр булдыру һәм оештыру;

г) сәламәтләндерү-белем бирү проектларында катнашу;

2.7. Учреждениенең керем китерә торган эшчәнлеге:

- Учреждение үз теләге белән федераль законнарда п.2.6. күрсәтелгән билгеләнгән тәртиптә бер үк төрле хезмәт күрсәткәндә һәм бер үк төрле шартларда эшләгән өчен гражданнар һәм юридик затларга бхезмәт күрсәтергә хокуклы, чөнки бу аның алдындагы максатларга ирешүгә хезмәт итә һәм күрсәтелгән максатларга туры килә.

2.7.1. Керем китерә торган башка төр эшчәнлекне гамәлгә ашырганда Учреждение әлегә эшчәнлекне жайга салучы Россия Федерациясә һәм Татарстан Республикасы законнарына таяна.

2.7.2. Гамәлгә куючы, әгәр Уставта каралган белем бирү эшчәнлегенә зыян китерсә, әлегә мәсьәлә буенча суд карарына кадәр, Учреждениенең керем китерә торган эшчәнлеген туктатырга хокуклы.

3. БЕЛЕМ БИРҮ ПРОЦЕССИНЫҢ ТӨП ХАРАКТЕРИСТИКАЛАРЫ

3.1 Учреждениегә кабул итү тәртибе Учреждениенең локаль норматив акты белән Россия Федерациясә законнары нигезендә билгеләнә.

3.2. Учреждениедә уку-тәрбия рус телендә алып барыла, дәүләт теле буларак татар теле өйрәнелә һәм чит тел буларак – инглиз теле.

3.3 Учреждениене комплектлау тәртибе.

3.4. Учреждениегә 1 яшьтән 6 айга кадәр балалар бакчасына кабул ителә. Уку-тәрбия балалар учреждениесендә сәламәтлек торышы буенча каршылыклар булмаганда аларның яше алты яшь алты айдан башлана, әмма аларның яше сизгез яшьтән артмаска тиеш. Ата-аналар (законлы вәкилләр) гаризасы буенча Гамәлгә куючы балаларны Учреждениегә иртәрәк уку-тәрбиягә кертүне рөхсәт итәргә хокуклы.

3.5. Учреждение үзенә беркетелгән территориядә яшәүче һәм тиешле дәрәжәдә белем алу хокукына ия булган барлык гражданнарны кабул итүне тәмин итә.

3.6. Әлегә территориядә яшәмәүчеләргә Учреждениедә буш урыннар булмаганга гына кабул итүдән баш тартырга мөмкин.

3.7. Балигъ булмаган гражданның ата-аналарының (законлы вәкилләренең) Учреждение тарафыннан билгеләнгән форма буенча гаризасы Учреждениегә кабул итү өчен нигез булып тора.

3.8. Гаризаны кабул иткәндә Учреждение мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклык торган документ белән туганлык мөнәсәбәтләре фактын һәм киләчәкнең законлы вәкиленең вәкаләтләрен билгеләү өчен танышырга тиеш.

3.9. Учреждениегә кабул итү турында гаризага түбәндәге документлар беркетелә:

а) туу турында таныклык күчермәсе;

мәктәпкә кабул итү өчен өстәмә рәвештә кушымта итеп бирелә:

б) алдагы мәгариф учреждениесенең мөһере белән таныкланган учреждениедән кәргән шәхси эш (башка белем бирү учреждениесеннән күчкән очракта);

в) алдагы белем бирү учреждениесендә өйрәнелгән барлык фәннәр буенча агымдагы билгеләр, ул әлеге учреждениенең мөһере белән таныкланган (уку елы дәвамында башка белем бирү учреждениесеннән күчкәндә)

3.10. Качак (мәжбүри күченүче) дип танылган зат һәм аның белән килгән гаилә әгъзалары балаларны учреждениегә Россия Федерациясе гражданның белән бертигез дәрәжәдә урнаштырырга хокукы.

3.11. Качаклар һәм мәжбүри күченүчеләр гаиләләреннән гражданның кабул итү ата-аналар паспортында (законлы вәкилләр) һәм аларның язма гаризасы нигезендә, теркәү документларының булу-булмавын исәпкә алмыйча, фактта яшәү адресын күрсәтеп гамәлгә ашырылырга мөмкин.

3.12. Россия Федерациясе чикләрендә яшәү урыны һәм яшәү урыны буенча Россия Федерациясе гражданның теркәү яисә андый очрак булмау учреждениегә кабул итүдән баш тарту өчен нигез була алмый.

3.13. Гражданның учреждениегә кабул итү учреждение директоры боерыгы белән рәсмиләштерелә.

3.14. Баланы кабул иткәндә учреждение һәм ата-аналар (законлы вәкилләр) арасында килешү төзелә, ул мәгариф процессында катнашучыларның (педагоглар, ата-аналар яки законлы вәкилләрнең, тәрбияләнүчеләрнең) үзара хокуклары һәм бурычларын үз эченә ала.

3.15. Учреждение ата-аналарны әлеге Устав, белем бирү эшчәнлеген алып бару хокукына лицензия, дәүләт аккредитациясе турында таныклык һәм белем бирү процессын оештыруны регламентлаучы башка локаль актлар белән таныштырырга тиеш.

3.16. Укучылар (тәрбияләнүчеләр) Учрежденидә укуларын (тәрбияләүне) түбәндәге очракларда туктатырга мөмкин:

- ата-аналарның (законлы вәкилләр) сәбәбен күрсәтеп язган гаризасы буенча;
- башлангыч гомуми һәм мәктәпкәчә белем алуны тәмамлагач.

Укучыларны (тәрбияләнүчеләрне) башка оешмага күчерү һәм чыгару Россия Федерациясе законнары нигезендә башкарылырга тиеш.

3.17. Төркемнәр һәм класслар саны Учреждение тарафыннан санитар нормаларга, проект егәрлегенә туры китереп билгеләнә.

Аларның иң чик тулылыгы тәрбияләнүчеләрнең яше һәм балалар белән Россия Федерациясе законнары нигезендә, шулай ук балаларның һәм аларның яшьләрен исәпкә алып, белем бирү эшен гамәлгә ашыру өчен шартлар нигезендә билгеләнә:

Төркемнәрдә:

- 1 яшьтән 3 яшькә кадәр - 10 бала;
- 3 яшьтән 7 яшькә кадәр - 10 бала;

Сыйныфларда - 14 укучы.

3.18 Учреждение төрле яшьтәге балалардан төркемнәр оештырырга хокукы.

Төрле яшьтәге төркемнәрдә тәрбияләнүчеләрнең теләсе кайсы өч зурлыкта (3 яшьтән 7 яшькә кадәр) – 10 тәрбияләнүче.

3.19. Гомуми белем бирүнең барлык дәрәжәләрендә гражданнарны кабул итү һәм укыту түләүсез гамәлгә ашырыла. Учреждениенең беренче классларына гаризалар 1 апрельдән 31 августка кадәр ел саен кабул ителә.

3.20. Гаризаны теркәгәннән соң гариза бирүчегә беренче сыйныфка күчерү турында хәбәрнамәнең вакыты турында мәгълүмат бирелә.

3.21. Учреждение һәм ата-аналар (законлы вәкилләр) арасындагы мөнәсәбәтләр федераль законнар, әлеге устав, учреждениенең локаль норматив актлары белән җайга салына, алар үз эченә балаларны тәрбияләү, укыту, үстерү, карау һәм сәламәтләндерү процессында барлыкка килә торган якларның үзара хокуклары, бурычлары һәм җаваплылыгы керә.

3.22. Учреждение алты көнлек, балалар бакчасы-биш көнлек эш атнасында эшли, балалар бакчасының эш вакыты – 10,5 сәгать.

Шул ук вакытта 1 нче сыйныфта уку дәрәсләре биш көнлек уку атнасы режимында үткәрелә. Ял көннәре: якшәмбе, бәйрәм көннәре, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнгән ял көннәре.

3.23. 1 сыйныфта дәресең озынлыгы - 35 минут, калган сыйныфларда 45 минут. 1 сыйныфта уку көне уртасында 40 минуттан да ким булмаган динамик пауза оештырыла. Уку дәрәсләре 8:30 сәгатьтә - мәктәптә, 09.00 сәгатьтә балалар бакчасында башлана.

Сәламәтләндерү максатларында һәм балаларны учреждениенең таләпләренә яраклаштыру процессын җиңеләйтү өчен 1нче сыйныфларда уку йөкләнешен акрынлап арттыруның "баскычлы" методы кулланыла:

- сентябрь, октябрь айларында - 35әр минутлык 3 дәрәс;
- икенче чиректән - 35әр минутлык 4 дәрәс;
- дүртенче чиректән - 4 дәрәс 45әр минутлык.

3.24. Уку елы Учреждениедә 1 сентябрьдә башлана. Бу көн ял көненә туры килә икән, бу очракта уку елы аннан соң килә торган беренче эш көнендә башлана.

3.25. Уку елының беренчебаскычында -34 атнадан да ким түгел, беренче сыйныфта - 33 атна.

3.26. Уку елы дәвамында каникулларның дәвамлылыгы 30 календарь көннән дә ким түгел, җәй көне - 8 атнадан да ким түгел. Беренче сыйныф укучылары өчен ел дәвамында өстәмә атналык каникуллар билгеләнә.

3.27. Еллык календарь уку графигы эшләнә һәм уУчреждение тарафыннан раслана.

3.28. Дәрәсләрнең эзлеклелеге һәм дәвамлылыгы расписание белән билгеләнә.

3.29. Укучыларның атналык аудитор йөкләнешенең максималь күләме Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгы тарафыннан тәкъдим ителгән федераль базислы уку планы һәм якынча уку планы белән билгеләнә.

3.30. Учреждение ата-аналар (законлы вәкилләр) сораулары буенча озайтылган көн төркемнәре ачарга хокуклы.

3.31. Учреждение сыйныфларының тулылыгы 14 укучы дип билгеләнә. Кирәкле шартлар һәм чаралар булган очракта классларны һәм озынайтылган көн төркемнәрен (7 укучы) туплау мөмкин.

3.32. Чит тел буенча дәрәсләр үткәргәндә сыйныфны ике төркемгә бүлү рөхсәт ителә, әгәр классның тулылануы 14 кеше тәшкил итә

3.33. Учреждениедә гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыру көндөзгә формада башкарыла.

3.34. Конкрет башлангыч гомуми белем бирү программасы кысаларында белем алуның барлык формалары өчен бердәм федераль дәүләт белем бирү стандарты гамәлдә.

3.35. Сәламәтлеге буенча вакытлыча яки даими рәвештә учреждениегә, учреждениегә, баланың ата-анасы (законлы вәкилләре) ризалыгы белән йә аларның гаризасы буенча бу балаларны өйдә укытуны тәэмин итә.

Баланы өйдә укытуны оештыру өчен нигез булып бала Учреждениегә йөрүгә комачаулаучы авыру булу турында сәламәтлек саклау оешмасы бәяләмәсе тора.

3.36. Гаиләдә тиешле шартлар булганда, баланы өйдә укытуны оештыру, Россия Федерациясә законнары нигезендә, дистанцион белем бирү технологияләрен кулланып гамәлгә ашырылырга мөмкин.

3.37. Сәламәтлеге буенча өйдә белем алучы гражданды Учреждение:

а) уку вакытына дәүләт аккредитациясә булган һәм белем бирү оешмаларының гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыручы белем бирү процессында файдаланырга тәкъдим ителгән яки кулланырга рәхсәт ителгән федераль исемлекләр нигезендә бушлай дәрәсләкләр һәм белем бирү процессында файдаланылырга рәхсәт ителгән уку әсбаплары, шулай ук китапханәдә булган уку, белем һәм башка әдәбиятны бирә;

б) педагогик хезмәткәрләр арасынан белгечләр белән тәэмин итә, гомуми белем бирү программаларын үзләштерү өчен кирәкле методик һәм консультатив ярдәм күрсәтә.

3.38. Учреждение балалар бакчасында тәрбияләнүчеләрнең федераль дәүләт таләпләренә һәм тәрбия алымнарына туры килә торган дәрәсләр вакытында йөкләнешенәң максималь күләмен билгели:

- кече мәктәпкәчә яшьтә 10-15 минутлык 2 дәрәс үткәрелә,
- өлкән мәктәпкәчә яшьтә 20-25 минутлык 3 дәрәс үткәрелә;
- дәрәсләр баскычлап үткәрелә;
- дәрәсләр арасында тәнәфесләр 10 минут.

Өстәмә белем бирү буенча дәрәсләр атнасына 2 тапкыр 10-15 минут яки 20-25 минуттан да артмый.

3.39. Учреждение федераль законнар, әлегә Устав нигезендә укыту һәм тәрбия формаларын, чараларын һәм методларын мөстәкъиль сайлай.

3.40. Учреждениедә укучыларның белемнәрен бәяләүдә пбиш баллы система кулланыла

3.41. 2-4 нче сыйныф укучылары Учреждениенең локаль норматив актында билгеләнгән тәртиптә арадаш (агымдагы һәм еллык) аттестацияне уза .

3.42. Уку елының тиешле белем бирү программасын тулысынча үзләштергән укучылар киләсе класска күчәлә. Укучыны киләсе сыйныфка күчәү учреждениенең педагогик советы карары белән гамәлгә ашырыла.

3.43. Бер яисә берничә уку предметы, курслар, дисциплиналар (модульләр) буенча арадаш аттестациянең канәгатьсез нәтижеләре яисә нигезле сәбәпләр булмаганда, академик бурыч дип таныла.

3.44. Укучылар академик бурычларын бетерергә тиеш.

3.45. Академик бурычлы экстерннар тиешле укыту предметы, курс, дисциплина (модуль) буенча арадаш аттестация узарга хокуклы, ул академик бурыч барлыкка килгән вакыттан алып бер ел эчендә ОО билгеләгән срокларда ике тапкырдан артмаска тиеш. Күрсәтелгән чорда экстерн авыру вакыты кертелми,

3.46. Арадаш аттестацияне үткәү өчен мөгариф оешмасы тарафыннан икенче тапкыр комиссия төзелә.

3.47. Арадаш аттестацияне житди сәбәпләр аркасында узмаган яки академик бурычлары булган укучылар киләсе класска шартлы рәвештә күчәлә.

3.48. Башлангыч гомуми белем бирү программалары буенча, билгеләнгән вакытка академик бурычларны бетермәгән укучылар, ата-аналар (законлы вәкилләр) теләге буенча, кабат укытуга калдырыла.

3.49. Белем бирү программаларын үзлөштөрү нәтижеләренәң индивидуаль исәбен алып бара, шулай ук архивларда әлеге нәтижеләр турындагы мәгълүматларны кәгазь һәм (яки) электрон чыганаclarда саклауны гамәлгә ашыра, ул мәгариф өлкәсендә дәүләт сәясәтен эшләү һәм норматив-хокукий жайга салу функцияләрен гамәлгә ашыра.

Күчерелгән сыйныф укучылары арасында бу сыйныфта укыган барлык фәннәр буенча еллык билгеләре "5"ле булган укучылар укудагы яхшы уңышлар өчен Мактау кәгазе белән бүләкләнәләр.

3.50. Медицина хезмәте «Яңа Чишмә үзәк район хастаханәсе» дәүләт автоном сәламәтлек саклау учреждениесе белән төзелгән килешү нигезендә авыл медицина персоналы тарафыннан башкарыла.

3.51. Учреждениедә туклануны оештыру Учреждениене Гамәлгә куючы белән килешү нигезендә йөкләнә.

3.52. Учреждениедә туклануны оештыру санитар-эпидемиологик кагыйдәләр һәм нормативлар нигезендә оештырыла.

3.53. Тәрбияләнүчеләрнең һәм укучыларның туклануының режимы һәм кыскача булуы аларның учреждениегә килү вакыты һәм сәламәтлек саклау органнары киңәшләре нигезендә билгеләнә.

3.54. Учреждениедә туклану кулланучылар хокукларын яклау һәм кеше иминлегә өлкәсендә күзәтчелек буенча федераль хезмәтнең Татарстан Республикасы буенча идарәсенең территориаль бүлеге тарафыннан эшләнгән һәм килешенгән ун көнлек меню нигезендә гамәлгә ашырыла.

3.55. Туклануның сыйфатын, ризыкларның төрлелеген, витаминлаштыру, азык-төлеккә нигез салу, аш-су эшкәртү кагыйдәләрен үтәү, аш-су нормаларын үтәү, ризыкның тәм сыйфатын тикшерү, азык-төлек блогының санитар торышы, саклау дәрәслеге, продуктларны сату сроklarын үтәү бракераж комиссиясе һәм пешекче тарафыннан башкарыла.

4. БЕЛЕМ БИРҮ ПРОЦЕССЫНЫҢ ЭЧТӘЛЕГЕ

4.1. Учреждениедә белем бирүнең эчтәлеге раса, милли, этник, дини һәм социаль карамакка карамастан, кешеләр, халыклар арасында үзара аңлашуга һәм хезмәттәшлеккә ярдәм итә, дөньяви карашларның төрлелеген исәпкә ала, укучыларның фикер һәм инануларын ирекле сайлау хокукын тормышка ашырырга ярдәм итә.

4.2. Учреждениедә белем бирү эчтәлеге Учреждение тарафыннан мөстәкыйль рәвештә раслана һәм гамәлгә ашырыла торган белем бирү программасы (белем бирү программалары) белән билгеләнә. Учреждениедә төп белем бирү программасы тиешле төп белем бирү программалары нигезендә эшләнә һәм укучылар тарафыннан «Мәгариф турында» Россия Федерациясе Законы нигезендә билгеләнә торган федераль дәүләт белем бирү стандартлары белән билгеләнгән һәм төп белем бирү программаларын үзлөштөрү нәтижеләренә ирешүне тәмин итәргә тиеш.

Учреждениедә мәктәпкәчә белем бирү программалары гамәлгә ашырыла: балаларны карау һәм тәрбияләү, башлангыч гомуми белем бирү.

4.3. Мәктәпкәчә белем бирү гомуми культураны формалаштыруга, физик, интеллектуаль, әхлакий, эстетик һәм шәхси сыйфатларны үстерүгә, уку эшчәнлегенең алшартларын формалаштыруга, мәктәпкәчә яшьтәге балаларның сәламәтлеген саклауга һәм ныгытуга юнәлдерелгән.

4.4. Мәктәпкәчә белем бирү программалары мәктәпкәчә яшьтәге балаларның яшь һәм шәхси үзенчәлекләрен исәпкә алып, төрле яклап үсүшенә юнәлдерелгән. Шул исәптән мәктәпкәчә яшьтәге балаларга башлангыч гомуми белем бирү программаларын уңышлы үзлөштөрү өчен кирәкле һәм житәрлек дәрәжәдә, мәктәпкәчә яшьтәге балаларга индивидуаль якин килү һәм мәктәпкәчә яшьтәге балалар өчен үзенчәлекле эшчәнлек төрләренә ирешү.

Мәктәпкәчә белем бирү программаларын үзләштерү арадаш аттестацияләр һәм тәрбияләнүчеләрне йомгаклау аттестациясе уздыру белән бергә алып барылмый.

4.4. Учреждение гомуми белем дәрәжәләре нигезендә белем бирү процессын гамәлгә ашыра:

1 дәрәжә - башлангыч гомуми белем - укучыларның үсешен, укуларын, хатларын, исәп-хисапларын, укыту эшчәнлегенә төп күнекмәләрен һәм күнекмәләрен, теоретик фикерләү элементларын, уку-үз-үзенә тоту һәм сөйләм культурасын, шәхси гигиена һәм сәламәт яшәү рәвеше нигезләрен үзләштерүне тәмин итә. Башлангыч белем бирү төп гомуми белем алу өчен база булып тора;

4.5. Беренче дәрәжәне(башлангыч гомуми белем) үзләштерүнең норматив вакыты - 4 ел.

5. БЕЛЕМ БИРҮ ПРОЦЕССЫНДА КАТНАШУЧЫЛАР

5.1. Учреждениедә уку процессында укучылар (тәрбияләнүчеләр), учреждениенә педагогик хезмәткәрләре, укучылар һәм тәрбияләнүчеләрнең ата-аналары (законлы вәкилләре) катнаша.

5.2. Учреждениедә тәрбияләнүчеләрнең һәм персоналның мөнәсәбәтләре хезмәттәшлек, тәрбияләнүченә шәхесен хөрмәт итү һәм аңа үсеш ирегән бирү, индивидуаль үзенчәлекләр нигезендә төзелә.

5.3. Учреждение «Бала хокуклары турында» БМО Конвенциясе һәм Россия Федерациясе законнары нигезендә һәр укучының (тәрбияләнүченә) хокукларын тәмин итә.

5.4. Учреждениедә укучылар хокуклары:

- а) тормыш һәм сәламәтлек саклауга;
- б) физик һәм психик көчләнүнең барлык формаларын яклауга;
- в) Федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә түләүсез гомуми белем (башлангыч) алу;
- г) шәхси уку планы, тизләтелгән уку курсы буенча дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә укыту;
- д) Учреждениенә китапханә-мәгълүмат ресурсларынан түләүсез файдалану;
- е) өстәмә (шул исәптән түләүле) сәламәтләндерү хезмәтләре алу;
- ж) Устав билгеләгән формада Учреждение идарәсендә катнашу.
- з) кеше абруен ихтирам итү, вәждан иреге һәм мәгълүмат иреге, үз карашларының һәм инануларының ирекле чагылышы;
- и) Учреждениедә, башка белем бирү учреждениеләрендә һәм оешмаларда эшләүче секцияләрдә, түгәрәкләрдә, студияләрдә, берләшмәләрдә булу, шулай ук конкурсларда, олимпиадаларда, күргәзмәләрдә, массакуләм чараларда катнашу;
- к) Россия Федерациясе законнарында каралган башка хокукларга.

5.5. Укучылар бурычлары:

а) белем бирү программасын намус белән үзләштерергә, шәхси уку планын үтәргә, шул исәптән уку планында яки шәхси уку планында каралган уку дәрәсләренә йөрергә, дәрәсләргә мөстәкыйль эзерләнәргә, белем бирү программасы кысаларында педагогик хезмәткәрләр тарафыннан бирелгән биремнәрне үтәргә;

б) белем бирү эшчәнлеген оештыру һәм гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча учреждение Уставы, эчке тәртип кагыйдәләре һәм башка локаль норматив актларның таләпләрен үтәргә;

в) үз сәламәтлегенә саклау һәм ныгыту турында кайгыртырга, әхлакый, рухи һәм физик үсешкә һәм үз-үзенә камилләштерүгә омтылырга;

г) башка укучылар һәм учреждение хезмәткәрләренә намусын һәм абруен хөрмәт итәргә, башка укучылар тарафыннан белем алу өчен каршылыклар тудырмаска;

д) белем бирү эшчәнлегенә гамәлгә ашыручы Учреждение милкенә сакчыл карарга.

е) укучыларның Федераль закон, башка федераль законнар, Мэгариф турында шартнамә (булган очракта) белән билгеләнгән башка бурычлары.

5.6. Тәрбияләнүчеләрнең ата-аналары (законлы вәкилләре) хокукы:

1) бала фикерен исәпкә алып, баланың төп гомуми белем алганчы, шулай ук, белем алу формаларын, факультатив һәм электив уку предметларын, курсларны, Учреждение тәкъдим итә торган исемлектән дисциплиналарны (модульләренә) исәпкә алып, сайларга;

2) балага гаиләдә мәктәпкәчә, башлангыч гомуми белем бирергә;

3) мэгариф эшчәнлеген гамәлгә ашыруга Учреждение уставы, лицензия белән, дәүләт аккредитациясе турында таныклык, укыту-программа документлары һәм белем бирү эшчәнлеген оештыруны һәм гамәлгә ашыруны регламентлаштыручы башка документлар белән танышырга;

4) белем бирү һәм тәрбия бирү ысуллары, белем бирү технологияләре, шулай ук үз балаларының өлгереш бәяләмәләре белән кулланыла торган белем бирү эчтәлеге белән танышырга;

5) укучыларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен якларга;

6) укучыларны планлаштырылган тикшерүләренә (психологик, психологик-педагогик) барлык төрләре турында мәгълүмат алырга, мондый тикшерүләр үткөрүгә яки мондый тикшеренүләрдә катнашуга ризалык бирергә, аларны үткәрүдән яки аларда катнашудан баш тартырга, үткәрелгән тикшерүләренә нәтижәләре турында мәгълүмат алырга;

7) белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы Учреждение идарәсендә элге учреждение уставы белән билгеләнә торган формада катнашырга;

8) балаларны тикшергәндә психологик-медици-педагогик комиссия, тикшерү нәтижәләре буенча алынган тикшерү нәтижәләре һәм рекомендацияләр турында фикер алышуда катнашу, балаларны укыту һәм тәрбияләү өчен тәкъдим ителә торган шартларга карата үз фикерләрен белдерергә.

5.7. Балигъ булмаган балаларның ата-аналары (законлы вәкилләре) бурычлы:

1) балаларның гомуми белем алуын тәэмин итәргә;

2) белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы учреждениенә эчке тәртип кагыйдәләрен, укучыларның дәресләр режимын билгели торган локаль норматив актлар таләпләрен, белем бирү учреждениесе белән укучылар һәм (яки) аларның ата-аналары (законлы вәкилләре) арасында белем бирү мөнәсәбәтләрен регламентлаштыру һәм элге мөнәсәбәтләренә рәсмиләштерү, туктатып тору һәм туктату тәртибен үтәргә;

3) белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы учреждение хезмәткәрләренә һәм укучыларның намусын һәм абруен хөрмәт итәргә.

4) балигъ булмаган балаларның ата-аналарының (законлы вәкилләренә) башка хокуклары һәм бурычлары федераль законнар, мэгариф турында шартнамә (булганда) белән билгеләнә.

5.8. Әлге Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән бурычларны үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен балигъ булмаган балаларның ата-аналары (законлы вәкилләре) Россия Федерациясе законнарында каралган җаваплылыкка ия.

5.9. Педагогик эшчәнлеккә учрежденидә урта һөнәри яки югары белемгә ия һәм квалификация белемләрендә күрсәтелгән квалификация таләпләренә җавап бирүче һәм (яки) һөнәри стандартларга ия затлар кертелә.

Белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы учреждениеләрнең педагогик хезмәткәрләре вазыйфаларының номенклатурасы Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан раслана.

5.10. Учрежденидә педагогик эшчәнлек суд карары белән яисә медицина күрсәткечләре буенча тыелган затларга, шулай ук Россия Федерациясе Жинаять кодексы һәм РСФСР Жинаять Кодексы белән каралган аңлы авыр һәм аеруча авыр

жинаятъләр өчен хөкем ителгән яки хөкем ителү срогы чыкмаган затларга рөхсәт ителми.

5.11. Педагогик хезмәткәрләр түбәндәге академик хокуклар һәм ирекләрдән файдалана:

- 1) укыту иреге, үз фикеренә ирекле белдерү, һөнәри эшчәнлеккә тыкшырмау;
- 2) педагогик нигезләнгән формалар, чаралар, укыту һәм тәрбия ысулларын сайлау һәм куллану иреге;
- 3) гамәлгә ашырыла торган белем бирү программасы, аерым уку предметы, курс, дисциплина (модуль) чикләрендә ижади инициативага, авторлык программаларын һәм укыту һәм тәрбия алымнарын эшләү һәм куллану хокукы;
- 4) белем бирү программасы нигезендә һәм мәгариф турындагы законнарда билгеләнгән тәртиптә дәреслекләр, уку эсбаплары, материаллар һәм башка укыту һәм тәрбия чараларын сайлап алу хокукы;
- 5) белем бирү программаларын, шул исәптән уку планнарын, календарь уку графикларын, эш предметларын, курсларны, дисциплиналарны (модульләренә), методик материалларны һәм белем бирү программаларының башка компонентларын эшләүдә катнашу хокукы;
- 6) фәнни, фәнни-техник, ижади, тикшеренү эшчәнлеген гамәлгә ашыру, эксперименталь һәм халыкара эшчәнлектә, эшләнмәләрдә һәм инновацияләренә кертүдә катнашу хокукы;
- 7) китапханәләрдән һәм мәгълүмат ресурсларынан, шулай ук белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешманың локаль норматив актларында билгеләнгән тәртиптә мәгълүмати-телекоммуникацион челтәрләргә һәм мәгълүмат базаларынан, уку һәм методик материаллардан, музей фондларынан, белем бирү эшчәнлеген тәмин итүнең матди-техник чараларынан, белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмаларда педагогик, фәнни һәм тикшеренү эшчәнлеген сыйфатлы гамәлгә ашыру өчен кирәкле булган материаллардан түләүсез файдалану;
- 8) Россия Федерациясә законнарында яисә локаль норматив актларда билгеләнгән тәртиптә белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешманың белем бирү, методик һәм фәнни хезмәтләренән түләүсез файдалану хокукы;
- 9) белем бирү оешмасы, шул исәптән идарә итүнең коллегияль органнарында, әлеге оешма уставында билгеләнгән тәртиптә катнашу хокукы;
- 10) мәгариф оешмасы, эшчәнлегенә кагылышлы мәсьәләләр буенча, шул исәптән идарә органнары һәм ижтимагый оешмалар аша, фикер алышуда катнашу хокукы;
- 11) Россия Федерациясә законнары белән билгеләнгән рәвешләрдә һәм тәртиптә ижтимагый профессиональ оешмаларга берләшү хокукы;
- 12) белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучылар арасында бәхәсләрне жайга салу комиссиясенә мөрәжәгать итү хокукы;
- 13) педагогик хезмәткәрләрнең һөнәри этикасы нормаларын бозуга карата гадел һәм объектив тикшерү хокукы;
- 14) эш вакытының кыскартылган озынлыгына хокук;
- 15) педагогик эшчәнлек профиле буенча өстәмә һөнәри белем алуға хокук өч елга бер тапкырдан да ким түгел;
- 16) еллык төп озайтылган түләүле ялга хокук, аның озынлыгы Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә;
- 17) дәүләт сәясәтен эшләү һәм мәгариф өлкәсендә хокукый жайга салуны гамәлгә ашыручы федераль башкарма хакимият органы билгеләнгән тәртиптә бер елга кадәр өзлексез педагогик эш срогы белән бер елга кимендә ун ел дәвамында ялга чыгу хокукы;
- 18) Россия Федерациясә законнарында билгеләнгән тәртиптә картлык буенча хезмәт пенсиясен вакытынан алда билгеләү хокукы.

19) торак урыннарына мохтажлар буларак исәптә торучы педагогик хезмәткәрләргә социаль наем шартнамәләре буенча торак урыннары чираттан тыш бирү хокукы, махсушлаштырылган торак фондыннан торак урыннары бирү хокукы;

20) федераль законнарда һәм Россия Федерациясе субъектларының закон актларында билгеләнгән башка хезмәт хокуклары, социаль ярдәм чаралары.

5.12. Педагог хезмәткәрләр бурычлы:

1) үз эшчәнлегенә югары профессиональ дәрәжәдә тормышка ашырырга, расланган эш программасы нигезендә укытыла торган уку предметларын, курсны, дисциплинаны (модульне) тулы күләмдә тормышка ашыруны тәмин итәргә;

2) хокукый, әхлакый һәм этик нормаларны үтәргә, һөнәри этика таләпләрен үтәргә;

3) укучылар һәм башка белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучыларның намусын һәм абруен хөрмәт итәргә;

4) укучыларда танып белү активлыгын, мөстәкыйльлеген, инициативасын, ижади сәләтен үстерергә, гражданлык позициясен формалаштырырга, заманча дөнья шартларында хезмәткә һәм тормышка сәләтне үстерергә, укучыларда сәламәт һәм имин яшәү рәвеше культурасын формалаштырырга;

5) педагогик нигезләнәнгән һәм югары сыйфатлы белем бирү формаларын, укыту һәм тәрбия методларын кулланырга;

6) укучыларның психофизик үсеш үзгәрешләрен һәм аларның сәламәтлеге торышын исәпкә алырга, сәламәтлекләре буенча мөмкинлекләре чикләнгән затларның белем алуы өчен кирәкле махсус шартларны үтәргә, кирәк булганда медицина оешмалары белән хезмәттәшлек итәргә;

7) систематик рәвештә үз һөнәри дәрәжәгә арттырырга;

8) аттестацияне мәгариф турында законнарда билгеләнгән тәртиптә үтәргә;

9) хезмәт законнары нигезендә эшкә кергәндә башлангыч медицина тикшерүләрен, шулай ук эш бирүче юнәлеште буенча чираттан тыш медицина тикшерүләрен үтәргә;

10) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә хезмәтне саклау өлкәсендә белемнәрен һәм күнекмәләрен тикшерү, укыту һәм тикшерү узарга;

11) белем бирү Учреждениесенең уставын, белем бирүне гамәлгә ашыручы Учреждениенең махсушлаштырылган структур мәгариф бүлекчәсе турында нигезләмәне, эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен үтәргә.

Белем бирү эшчәнлеген башкаручы педагогик хезмәткәр, әгәр бу педагогик хезмәткәр мәнфәгатьләре конфликтна китерә икән, әлеге оешмада укучыларга түләүле белем бирү хезмәтләре күрсәтергә хокуклы түгел.

Педагогик хезмәткәрләргә сәяси агитация, укучыларны сәяси, дини яки башка инанулар кабул итүгә мәжбүр итү яки алардан баш тарту, социаль, раса, милли яки дини ызгышлар уяту, гражданның социаль, раса, милли, дини яки тел ягыннан өстенлеген, тулысынча кыйммәтлеләгән, аларның дингә мөнәсәбәте, шул исәптән укучыларга тарихи, милли, милли һәм телләр турында дәрәжә булмаган мәгълүмат житкерү юлы белән шулай ук укучыларны Россия Федерациясе Конституциясенә каршы килә торган гамәлләргә этәрүче белем бирү эшчәнлеген куллану тыела.

Учреждение хезмәткәрләре үзләренә йөкләнгән вазыйфаларны федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм очракларда үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен жаваплы.

5.15. Педагогик хезмәткәрләрнең уку йөкләнеше (педагогик эш) күләме уку планы һәм уку программалары, кадрлар белән тәмин ителеш, учреждениедә башка эш шартлары буенча сәгатьләр саныннан чыгып билгеләнә.

5.16. Хезмәт хакы ставкасы өчен сәгать нормасыннан күбрәк яки азрак булган уку йөкләнеше (педагогик эш) хезмәткәрнең язма ризалыгы белән генә билгеләнә.

5.17. Уку елы башында билгелэнгән укуыу йөкләнеше (педагогик эш) күләме, уку планнары һәм программалары буенча сәгатъләрнең кимүе, сыйныфларның (озынайтылган көн төркемнәренең) санын кыскарту очраklarыннан тыш, уку елы дәвамында учреждение администрациясе инициативасы белән киметелә алмый.

5.18. Уку планында каралган сәгатъләр санына карап, педагогик хезмәткәрләрнең уку йөкләнеше беренче һәм икенче уку яртыеллыкларында төрле булырга мөмкин.

5.19. Яңа уку елына укучыларга һәм башка педагогик хезмәткәрләргә уку йөкләнеше билгеләнгәндә, Учреждение төп эш урыны булып тора, кагыйдә буларак, аның күләме һәм дәвамчанлыгы саклана.

5.20. Учреждениегә эшчеләрне кабул итү Россия Федерациясе хезмәт законнары нормалары нигезендә башкарыла.

Хезмәткәрнең һәм учреждениеләрнең хезмәт мөнәсәбәтләре хезмәт килешүе белән жайга салына, аның шартлары хезмәт турында Россия Федерациясе законнарына каршы килмәскә тиеш.

5.21. Учреждение хезмәткәрләре хокукы:

а) Учреждение белән идарә итүдә Учреждениенең әлеге устав һәм (яки) локаль норматив актлары белән билгеләнә торган тәртиптә катнашу;

б) һөнәри намусын һәм абруен яклауга;

5.22. Учреждение хезмәткәрләре квалификация характеристикалары таләпләренә туры килергә һәм әлеге Уставны үтәргә тиеш.

5.23. Учреждение хезмәткәрләренә хезмәт өчен түләү системасы федераль законнар һәм Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары һәм Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының муниципаль хокукый актлары нигезендә учреждениенең күмәк шартнамәсе, килешүләре, локаль норматив актлары белән билгеләнә.

5.24. Учреждение хезмәткәрләренә хезмәт хакын, хезмәткәрнең квалификациясенә, авырлыгына, интенсивлыгына, санына, сыйфатына һәм эш шартларына бәйле рәвештә, шулай ук компенсация түләүләренә (компенсация характерындагы өстәмәләргә һәм өстәмәләргә) һәм стимуллаштыручы түләүләр (кызыксындыру характерындагы өстәмә түләүләр, премияләр һәм башка кызыксындыру түләүләре) билгели.

5.25. Учреждение хезмәткәрләренә башка хокуклары һәм бурычлары, социаль гарантияләр һәм ташламалар Россия Федерациясе законнары, хезмәт шартнамәсе, вазыйфаи инструкциялар, учреждениенең эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләре белән билгеләнә.

6. УЧРЕЖДЕНИЕ БЕЛӘН ИДАРӘ ИТҮ ТӘРТИБЕ

6.1. Муниципаль белем бирү оешмасы белән идарә итү, мәгариф турында Федераль законда билгеләнгән үзәнчәлекләренә исәпкә алып, Россия Федерациясе законнары нигезендә гамәлгә ашырыла.

6.2. Учреждение белән идарә итү бердәм башлангыч һәм коллегияльлек принципларын яраштыру нигезендә гамәлгә ашырыла.

6.2. Учреждениедә коллегияль идарә органнары булып торалар:

а) Коллективның гомуми жыелышы;

б) Хезмәткәрләрнең гомуми жыелышы.

г) Педагогик совет;

д) Ата-аналар комитеты.

6.3. Учреждениенең идарә органнарын сайлау тәртибе, аларның компетенцияләре, эшчәнлеген оештыру әлеге устав һәм оешманың локаль норматив актлары белән билгеләнә.

6.4. Учреждение белән гомуми житәкчелек итүне тиешле аттестация үткән житәкче - директор башкара.

Учреждение директоры Россия Федерациясе законнары нигезендә һәм Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының муниципаль хокукый актларында, әлеге уставта билгеләнгән тәртиптә вазыйфага билгеләнә һәм вазыйфадан азат ителә.

Учреждениенң директорын вазыйфага билгеләү һәм вазыйфадан азат итү Гамәлгә куючы тарафыннан башкарыла.

Учреждение директоры белән Россия Федерациясе Хезмәт кодексы нигезендә хезмәт килешүе төзелә.

6.5. Учреждение директоры укучылар, аларның ата-аналары (законлы вәкилләре), дәүләт, жәмгыять һәм гамәлгә куючы алдында квалификация таләпләре, хезмәт килешүендә һәм әлеге Уставта каралган функциональ вазыйфалар буенча үз эшчәнлекләре нәтижәләре өчен җаваплылык тотта.

6.6. Учреждение директоры һәм идарә органнары арасында вәкаләтләргә чикләү әлеге устав һәм оешманың локаль норматив актлары белән билгеләнә.

6.7. Учреждение директоры компетенциясенә, федераль законнар, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының муниципаль хокукый актлары, әлеге устав белән Гамәлгә куючы һәм Учреждение белән идарә итү органнары вәкаләтләренә кертелгән мәсьәләләрдән тыш, Учреждение эшчәнлегенә агымдагы житәкчелек итү мәсьәләләре керә.

6.8. Учреждение директоры:

6.8.1. Ышаныч кәгазеннән башка учреждение исемнән, шул исәптән аның мәнфәгатьләрен тәкъдим итә һәм аның исемнән алыш-бирешләр ясый;

6.8.2. Учреждениенң штат расписаниесен раслый;

6.8.3. Учреждениенң эшчәнлеген регламентлаштыручы эчке документлар, Учреждениенң локаль норматив актларын раслый;

6.8.4. Үз компетенциясе кысаларында боерыклар чыгара һәм Учреждениенң барлык хезмәткәрләре тарафыннан үтәләргә тиешле күрсәтмәләр бирә;

6.8.5. Учреждениенң мөлкәте белән билгеләнгән тәртиптә эш итә;

6.8.6. Килешүләр төзи, шул исәптән Учреждение хезмәткәрләре белән хезмәт килешүләре дә;

6.8.7. Ышанычнамәләр бирә, шәхси счетлар ача;

6.8.8. Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә Учреждение акчаларын файдалану хокукына ия;

6.8.9. Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнарында, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының муниципаль хокукый актларында, әлеге Уставта, хезмәт килешүендә каралган башка хокукларны һәм бурычларны гамәлгә ашыра.

6.9. Учреждение белән идарә итү өлкәсендә Гамәлгә куючы компетенциясенә түбәндәгеләр керә:

6.9.1. Учреждениенң уставын раслау, шулай ук аңа үзгәрешләр кертү;

6.9.2. Учреждение житәкчесенң Учреждениенң бүлекчәләрен төзү һәм бетерү, аның вәкилләкләрен ачу һәм ябу турындагы тәкъдимнәрен карау һәм хуплау;

6.9.3. Федераль закон нигезендә мондый алыш-бирешләр башкару өчен Гамәлгә куючының ризалыгы таләп ителгән очракларда Учреждение директорының Учреждение мөлкәте белән алыш-бирешләр башкару турындагы тәкъдимнәрен карау һәм хуплау;

6.9.4. Төп эшчәнлегенә нигезендә учреждение өчен биремнәр билгеләү һәм бу биремне башкару өчен финанс белән тәмин итүне гамәлгә ашыру Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының муниципаль хокукый актларында каралган очракларда һәм тәртиптә муниципаль йөкләмәне вакытыннан алда туктату;

6.9.5. Учреждениенен үз эшчәнлеге турында һәм үзләренә беркетелгән мөлкәтне файдалану турында хисапларын бастырып чыгару өчен массакүләм мәгълүмат чараларын билгеләү;

6.9.6. Тапшыру актларын һәм бүлү балансларын раслау;

6.9.7. Россия Федерациясе законнары белән жайга салынмаган өлешендә Учреждениегә Гражданнарны кабул итү кагыйдәләрен билгеләү;

6.9.8. Учреждениенен керем китерә торган аерым төрләренә чикләүләр билгеләү;

6.9.9. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы бюджетына бюджет акчасы хисабына финанслана торган белем бирү эшчәнлеге урынына, түләүле белем бирү хезмәтләре күрсәтү юлы белән учреждение тарафыннан эшлэнгән акчаларны тартып алу;

6.9.10. Гамәлгә куючы, эгәр Уставта каралган белем бирү эшчәнлегенә зыян китерсә, әлегә мәсьәлә буенча суд карарына кадәр, Учреждениенен керем китерә торган эшчәнлеген туктатырга хокуклы.

6.9.11. Үз компетенциясе кысаларында Учреждение эшчәнлеген гамәлгә ашыру буенча инструктив материалларны бастырып чыгару;

6.9.12. Хисапның эчтәлегенә һәм рәвешләренә карата таләпләрне, шулай ук Учреждение эшчәнлеге турында хисап бирү тәртибен билгеләү;

6.9.13. Учреждениенен сакланышын һәм Учреждениегә беркетелгән мөлкәтне нәтижәле файдалануны тәмин итү өлешендә эшчәнлеген контрольдә тотуны гамәлгә ашыру;

6.9.14. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының муниципаль хокукый актларында каралган тәртиптә муниципаль хезмәтләр күрсәтү (эшләр башкару) Учреждениенен контроль буенча чаралар үткәру;

6.9.15. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының муниципаль хокукый актларында каралган тәртиптә Учреждениегә карата муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру;

6.9.16. Учреждениенен биналарын һәм корылмаларын карап тотуны тәмин итү, аның янәшәсендәге территорияне төзекләндерү, учреждение объектларын реконструкцияләүне, капитал ремонтлауны координацияләү, аның матди базасын үстерүне контрольдә тоту;

6.9.17. Мәгариф өлкәсендә максатчан район программаларын гамәлгә ашыру буенча Учреждение эшчәнлеген координацияләү;

6.9.18. Укучыларны һәм тәрбияләнүчеләрне ата-аналар (законлы вәкилләр) ризалыгы белән Учреждениенен эшчәнлеге туктатылган очракта, шулай ук оешманың лицензиясе гамәлдән чыгарылган очракта, тиешле тибындагы башка белем бирү учреждениеләренә күчәрүне тәмин итү;

6.9.19. Учреждениегә беркетелгән муниципаль мөлкәтне арендау шартнамәсе проекты, Учреждение объектларын билгеләү, реконструкцияләү, модернизацияләү яки бетерү турындагы карарларның нәтижәләрен эксперт бәяләве эзерләү;

6.9.20. Учреждениене педагогик кадрлар белән тәмин итүдә ярдәм күрсәтү;

6.9.21. «Мәгариф турында» Россия Федерациясе Законнда, башка федераль законнарда, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары һәм боерыкларында, федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукый актларында, «Мәгариф турында» Татарстан Республикасы Законнда, Татарстан Республикасының башка законнарында, Татарстан Республикасы Хөкүмәте, Татарстан Республикасы дөүләт хакимияте органнары карарлары һәм боерыкларында, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының муниципаль хокукый актларында, әлегә Уставта каралган башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыру.

6.10. Коллективның гомуми жыелышы учреждениенен иң югары жирле үзидарә органы булып тора. Коллективның гомуми жыелышы составына учреждениенен барлык хезмәткәрләре, ата-аналар (законлы вәкилләр), 1 укучыдан 1 кеше нормасы

буенча (әгәр Учреждениедә бер гаиләдән берничә укучы белем алса, норма буенча 1 ата-ана (законлы вәкил) керә. Учреждение хезмәткәрләренең исемлек составының 2/3 нән дә ким булмаган өлеше анда булса, жыелыш тулы хокуклы дип санала. Коллективның гомуми жыелышы әгъзалары үз вазыйфаларын жәмәгать башлангычларында башкаралар.

6.10.1. Коллективның гомуми жыелышы компетенциясенә керә:

а) Учреждение Уставының яңа редакциясен кабул итү, аңа үзгәрешләр һәм өстәмәләр кергү;

б) Учреждениене үстерү концепциясен раслау;

в) директорның эш нәтижеләре һәм Учреждениенең үсеш перспективалары турында хисабын тыңлау;

г) Учреждение Советын сайлау;

д) Учреждение советы турында Нигезләмә кабул итү

6.10.2. Коллективның гомуми жыелышы рәисне үз составыннан сайлый, ул утырышларны үткәрә һәм аның карарларына кул куя. Учреждение директоры вазыйфасы буенча коллективның гомуми жыелышы әгъзасы булып тора, ләкин коллективның гомуми жыелышы рәисе итеп сайлана алмый.

6.10.3. Коллективның гомуми жыелышы утырышлары беркетмәләрен алып бару һәм аның әгъзаларынан тавышларны санау өчен сәркатип (эш башкаручы) сайлана.

6.10.4. Коллективның гомуми жыелышы ел саен үткәрелә. Коллективның гомуми жыелышы карарлары гади күпчелек тавыш белән кабул ителә. Тавышлар тигез булган очракта, рәис тавышы хәлиткеч булып тора. Тавыш бирү процедурасы утырышта коллективның гомуми жыелышы тарафыннан мөстәкыйль билгеләнә.

6.10.5. Коллективның гомуми жыелышы утырышлары беркетмәләре, аның карарлары секретарь (эш башкаручы) тарафыннан коллективның гомуми жыелышы беркетмәләре китабына рәсмиләштерелә, һәр беркетмәгә коллективның гомуми жыелышы рәисе һәм секретарь (эш башкаручы) тарафыннан кул куела. Коллективның гомуми жыелыш утырышлары беркетмәләре китабы Учреждениенең эш номенклатурасына кертелә һәм аның канцеляриясендә саклана.

6.11. Коллективның гомуми жыелышлары арасында 6 кешедән торган жирле үзидарә органы – учреждение Советы чакырыла. Учреждение советы составына педагогик коллективның 2 әгъзасы, 2 әгъзасы, учреждение хезмәткәрләренән (педагогик хезмәткәрләр булмаган), шул исәптән учреждениенең директоры, 2 әгъзасы ата-аналардан (законлы вәкилләрдән) керә. Комиссия утырышы, әгәр анда расланган составның кимендә өчтән икесе катнашса, тулы хокуклы дип санала. Учреждение советы әгъзалары үз вазыйфаларын жәмәгать башлангычларында башкаралар.

6.11.1. Учреждение советы компетенциясенә керә:

а) Учреждение Уставының яңа редакциясен, аңа үзгәрешләр һәм өстәмәләр, һәм оешманың эшчәнлеген регламентлаучы башка локаль актларны эшләү;

б) Учреждениене үстерү концепциясен эшләү;

в) Коллективның гомуми жыелышы карарларын үтәүне оештыру;

г) түбәндәге локаль актларны эшләү һәм кабул итү: эчке тәртип кагыйдәләре, педагогик совет турында Нигезләмә; хезмәткәрләренең гомуми жыелышы турында нигезләмә; гомуми ата-аналар комитеты турында Нигезләмә һәм учреждениенең балалар ижтимагый берләшмәсе турында Нигезләмә.

д) Учреждениенең еллык хисабын эзерләүдә катнашу;

е) Учреждениедә белем бирү процессын оештыру өчен оптималь шартлар булдыруда катнашу.

6.11.2. Коллективның гомуми жыелышы рәисне үз составыннан сайлай, ул утырышларны үткәрә һәм аның карарларына кул куя.

6.11.3. Коллективның гомуми жыельшы утырышлары беркетмэләрен алып бару һәм аның әгъзаларыннан тавышларны санау өчен сәркатип (эш башкаручы) сайлана.

6.11.4. Учреждение Советы рәис тарафыннан кирәк булганда чакырыла, әмма елга кимендә ике тапкыркырдан ким түгел. Учреждение Советының чираттан тыш утырышлары түбәндәгеләр таләбе буенча үткәрелергә мөмкин:

- а) составының өчтән бер өлеше;
- б) Гамәлгә куючы;
- в) директор;
- г) профсоюз комитеты;
- д) Педагогик совет;
- е) Хезмәткәрләрнең гомуми жыельшы;
- ж) Ата-аналар комитеты.

6.11.5. Учреждение Советы карарлары күпчелек тавыш белән кабул ителә. Тавышлар тигез булган очракта, рәис тавышы хәлиткеч булып тора. Тавыш биру процедурасы утырышта Учреждение Советы тарафыннан мөстәкыйль билгеләнә.

6.11.5. Учреждение Советы утырышлары беркеммәләре, аның карарлары секретарь (эш башкаручы) тарафыннан Учреждение Советы утырышлары беркетмәләре китабына рәсмиләштерелә, һәр беркетмәгә Учреждение советы рәисе һәм секретарь (эш башкаручы) тарафыннан имза салына. Коллективның гомуми жыельш утырышлары беркетмәләре китабы Учреждениенең эш номенклатурасына кертелә һәм аның канцеляриясендә саклана.

6.11.6. Учреждение эшчәнлеген оештыру тәртибе Учреждениенең локаль акты – Учреждение Советы турында Нигезләмә белән билгеләнә.

6.12. Катлаулы педагогик һәм методик мәсьәләләрне, укыту-тәрбия процессын оештыру мәсьәләләрен карау, алдынгы педагогик тәҗрибәне өйрәнү һәм тарату максатыннан Педагогик совет эшли.

6.12.1. Педагогик совет Учреждениенең директоры һәм барлык педагогик хезмәткәрләр составында оештырыла.

6.12.2. Педагогик совет даими эшләүче жирле үзидарә органы булып тора.

6.12.3 Педагогик советның вәкаләтләре, структурасы, формалаштыру тәртибе һәм эшчәнлек тәртибе Учреждениенең локаль акты – Педагогик совет турында Нигезләмә белән билгеләнә.

6.13. Учреждение хезмәт коллективының жирле үзидарә органы булып Хезмәткәрләрнең гомуми жыельшы тора. Хезмәткәрләрнең гомуми жыельшы составына учреждениенең барлык хезмәткәрләре дә керә. Учреждение хезмәткәрләренең исемлек составының 2/3 нән дә ким булмаган өлеше анда булса, жыельш тулы хокуклы дип санала.

6.13.1. Учреждение коллективының гомуми жыельшы компетенциясенә керә:

а) Учреждение хезмәткәрләре, Учреждение администрациясе тарафыннан хезмәт турындагы законнарны үтәү белән бәйлә мәсьәләләрне, шулай ук Учреждение һәм Учреждение хезмәткәрләре арасында Күмәк хезмәт килешүе нигезләмәләрен карау;

б) Учреждение хезмәткәрләре арасындагы мөнәсәбәтләргә кагылышлы бәхәслә яки конфликтлы хәлләрне карау;

в) Учреждение хезмәткәрләренең хезмәт шартларын яхшыртуга кагылышлы мәсьәләләрне карау;

г) педагогик һәм башка хезмәткәрләрне бүләкләүнең төрле төрләренә тәкъдим итү;

д) Учреждениенең профсоюз комитеты рәисенең уку елы дэвамьнда Учреждениенең профсоюз комитеты тарафыннан башкарылган эш турында хисабын тыңлау;

е) Күмәк хезмәт килешүен карау һәм кабул итү;

ж) Учреждениедә хезмәт бәхәсләре буенча комиссия төзү;

з) забастовка үткәргәндә Учреждение хезмәткәрләренең хезмәткәрләре һәм (яки) вәкиллекле органы тарафыннан тәкъдим ителгән таләпләрне раслау;

и) Учреждение хезмәткәрләренең һөнәри берлек (һөнәр берлекләре берләшмәсе) тарафыннан игълан ителгән забастовкада катнашуы турында карар кабул итү.

6.13.2. Хезмәткәрләр гомуми жыелышының оештыру формасы булып, кирәк булган саен, әмма елына кимендә бер тапкыр үткәрелә торган утырыш тора.

6.13.3. Коллективның гомуми жыелышы рәисне үз составыннан сайлай, ул утырышларны үткәрә һәм аның карарларына кул куя.

6.13.4. Коллективның гомуми жыелышы утырышлары беркетмәләрен алып бару һәм аның эгъзаларыннан тавышларны санау өчен сәркатип (эш башкаручы) сайлана.

6.13.5. Хезмәткәрләрнең гомуми жыелышы аның рәисе тарафыннан Учреждение хезмәткәрләре, профсоюз комитеты рәисе инициативасы, Учреждение директорының үз инициативасы буенча чакырыла.

6.13.6. Хезмәткәрләрнең гомуми жыелышы карарлары гади күпчелек тавыш белән кабул ителә һәм беркетмә белән рәсмиләштерелә, аңа Хезмәткәрләрнең гомуми жыелышы рәисе һәм секретаре кул куя. Тавышлар тигез булган очракта Хезмәткәрләрнең гомуми жыелышы рәисе тавышы хәлиткеч булып тора.

6.13.7. Коллективның гомуми жыелышы утырышлары беркетмәләре, аның карарлары секретарь (эш башкаручы) тарафыннан коллективның гомуми жыелышы беркетмәләре китабына рәсмиләштерелә, һәр беркетмәгә коллективның гомуми жыелышы рәисе һәм секретарь (эш башкаручы) тарафыннан кул куела. Коллективның гомуми жыелыш утырышлары беркетмәләре китабы Учреждениенең эш номенклатурасына кертелә һәм аның канцеляриясендә саклана.

6.13.8. Хезмәткәрләрнең гомуми жыелышын оештыру тәртибе Учреждениенең локаль акты – хезмәткәрләрнең гомуми жыелышы турындагы Нигезләмә белән билгеләнә.

6.14. Учреждениедә балаларга тәрбия һәм белем бирүне гамәлгә ашыруда ярдәм итү максатыннан мәктәп-балалар бакчасының Ата-аналар комитеты төзелә.

Ата-аналар комитетының бурычлары булып тора:

а) педагогик коллектив һәм гаилә балаларына тәрбия йогынтысының бердәмлеген билгеләү максатыннан, гаилә белән учреждение арасындагы элементне һәрьяклап ныгыту;

б) Ата-аналар жәмәгәтчелеген учреждение тормышында актив катнашуға, класстан тыш һәм мәктәптән тыш эшләрне оештыруға жәлеп итү;

в) ата-аналар һәм халык арасында киң педагогик пропаганда оештыруда катнашу.

6.14.2 мәктәп – балалар бакчасының ата-аналар комитеты 1 уку елына сайлана.

6.14.3. Ата – аналар комитетының вәкаләтләре, структурасы, формалаштыру тәртибе һәм эшчәнлек тәртибе учреждениенең локаль акты – мәктәп-балалар бакчасының ата-аналар комитеты турында Нигезләмә белән билгеләнә.

6.15. Учреждениедә төрле һөнәри-педагогик берләшмәләр оештырыла ала: методик совет, методик берләшмәләр, ижади лабораторияләр һ. б.

6.15.1. Һөнәри-педагогик берләшмәләр булдыру максаты:

а) педагогик хезмәткәрләргә методик ярдәм күрсәтү;

б) педагогик һәм укучылар коллективларының фәнни-методик, тикшеренү һәм тәҗрибә-эксперименталь эшчәнлеген оештыру;

в) мәгърифәтчелек-педагогик эшчәнлек;

г) методик һәм уку материалларына, педагогларның эш сыйфатына экспертиза;

д) уку программаларын һәм уку елына календарь-тематик планлаштыруны карау һәм тикшерү.

6.16. Учреждениедә укучылар үзидарәсе органнары һәм укучылар оешмалары ирекле рәвештә оештырыла ала. Учреждение предоставляет представителям

ученических организаций необходимо информацию и допускает их к участию в заседаниях органов управления при обсуждении вопросов, касающихся интересов обучающихся.

6.17. Эшчәнлек тәртибе, һөнәри-педагогик берләшмәләрнең, укучылар үзидарәсе органнарының һәм уку оешмаларының компетенциясе учреждениенең локаль актлары белән билгеләнә.

7. УЧРЕЖДЕНИЕНЕҢ ФИНАНС ҺӘМ ХУҖАЛЫК ЭШЧӨНЛЕГЕ СТРУКТУРАСЫ

7.1. Учреждениенең мөлкәте аңа Россия Федерациясе Граждан кодексы нигезендә, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының муниципаль хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә оператив идарә хокукында беркетелә.

7.2. Мөлкәтне аеруча кыйммәтле күчемсез мөлкәт категориясенә кертү турындагы карар күрсәтелгән мөлкәтне автоном учреждениегә беркетү турында Карар кабул итү белән бер үк вакытта кабул ителә.

7.3. Учреждениенең устав бурычларын үтәү өчен кирәкле жир кишәрлеге аңа даими (сроксыз) файдалану хокукында бирелә.

7.4. Үзенә беркетелгән мөлкәткә карата оешма Россия Федерациясенәң гамәлдәге законнары, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының муниципаль хокукый актлары белән билгеләнгән чикләрдә алардан файдалану һәм алар белән эш итү хокукларын гамәлгә ашыра.

7.5. Үзенә беркетелгән мөлкәткә карата Учреждение бурычлы:

7.5.1. Милекне максатчан билгеләнеше буенча нәтижәле файдаланырга;

7.5.2. Мөлкәтне максатчан максатларда нәтижәле кулланырга; мөлкәтнең сакланышын тәмин итәргә, аның зыян китерерлек гамәлләр кылмаска, эксплуатацияләү барышында норматив тузуны исәпкә алып, оператив идарәнең тулы срогына оператив идарә итәргә, шулай ук учреждениегә беркетелгән территорияне төзекләндерергә, яшелләндерергә һәм жыештырырга;

7.5.3. Үзләренә беркетелгән мөлкәтне капитал һәм ағымдагы ремонтлауны тормышка ашыру;

7.6. Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очрактарда Милекче Милекченең боеру документы белән рәсмиләштерелә торган мөлкәтне тартып алу турында карар кабул итә.

7.7. Учреждение жир кишәрлегенә документларны мөстәкыйль рәвештә рәсмиләштерә һәм алардан файдалану өчен түләүләрне кертә, милекче биргән күчемсез мөлкәткә оператив идарә итү хокукын дәүләт теркәвенә ала.

7.8. Учреждение гамәлгә куючы ризалыгыннан башка әлеге мөлкәтне сатып алуга гамәлгә куючы тарафыннан бүлеп бирелгән акчалар хисабына гамәлгә куючы тарафыннан үзенә беркетелгән күчемсез мөлкәт һәм аеруча кыйммәтле күчемсез мөлкәт белән эш итәргә хокукы түгел.

7.9. Учреждениегә беркетелгән яки учреждениегә учреждениегә әлеге мөлкәтне сатып алуга гамәлгә куючы тарафыннан бүлеп бирелгән акчалар хисабына алынган, шулай ук учреждениенең аеруча кыйммәтле күчемсез мөлкәте билгеләнгән тәртиптә аерым исәпкә алынырга тиеш.

7.10. Контрактлар һәм башка гражданлык-хокукый килешүләр төзү Учреждение тарафыннан үз исеменнән гамәлгә ашырыла.

Товарлар китерүгә, эшләр башкаруга һәм хезмәтләр күрсәтүгә заказларны урнаштыру Учреждение тарафыннан муниципаль ихтыяжлар өчен заказлар урнаштыру өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

7.11. Учреждение кыйммәтле кәгазьләр белән алыш-бирешләр ясарга һәм акча средстволарын кредит оешмаларында депозитларда урнаштырырга хокукы түгел.

7.12. Акчалата һәм башка формаларда мөлкәтне формалаштыру чыганакалары түбәндәгеләр:

а) Гамэлгә куючы биремнәре нигезендә Гамэлгә куючыдан алына торган субсидияләр;

б) ирекле мөлкәт кертемнәре һәм иганәләр;

в) товарлар, эшләр, хезмәтләр сатудан кергән керем;

г) Россия Федерациясе законнары белән тыелмаган башка чыганаclar.

7.13. Учреждениенең керемнәре, әгәр Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, ул булдырылган максатларга ирешү өчен, аның мөстәкыйль карамагына керә һәм алар тарафыннан кулланыла.

7.14. Учреждение ел саен үз эшчәнлегә һәм аңа беркетелгән мөлкәтне Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә гамэлгә куючы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә массакуләм мәгълүмат чараларында куллану турында хисаплар бастыра.

7.15. Учреждениене финанслау гамэлгә куючы тарафыннан Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының муниципаль хокукый актлары нигезендә, Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының муниципаль хокукый актлары нигезендә билгеләнгән бер укучыга исәпләнгән нормативлар нигезендә гамэлгә ашырыла.

7.16. Учреждение учреждениене карап тотуга һәм аларга үз функцияләрен гамэлгә ашыруга юнәлдерелә торган бюджет акчаларын рациональ һәм экономияле тотуны оештыра, шулай ук бюджет һәм бюджеттан тыш чыганаclarдан алынган акчаларны максатчан куллануны тәмин итә.

7.17. Хезмәткә түләү системасы, өстәмәләр һәм өстәмәләр, табель исәбен премияләү һәм алып бару тәртибе гамәлдәге Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының муниципаль хокукый актлары, учреждениенең локаль норматив актлары нигезендә билгеләнә һәм гамэлгә куела.

7.18. Учреждение тарафыннан өстәмә акча жәлеп итү нормативларны һәм (яки) аны финанслауның абсолют күләмен Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы бюджетыннан киметүгә китерми.

7.19. Учреждение:

7.19.1. Учреждение эшчәнлегә белән идарә итү структурасын һәм штат расписаниесен билгели;

7.19.2. Хезмәткәрләрне сайлап алу, эшкә кабул итү, вазыйфай бурычларны бүлүнә гамэлгә ашыра, хезмәткәрләрнең квалификациясе дәрәжәсе өчен жаваплылык тотта;

7.19.3. Учреждение хезмәткәрләренең хезмәт хакын, хезмәткәрнең квалификациясенә, авырлыгына, интенсивлыгына, санына, сыйфатына һәм эш шартларына бәйлә рәвештә, шулай ук компенсация түләүләренә (компенсация характерындагы өстәмәләргә һәм өстәмәләргә) һәм стимуллаштыручы түләүләр (кызыксындыру характерындагы өстәмә түләүләр, премияләр һәм башка кызыксындыру түләүләре) билгели.

7.20. Учреждение ачыклыкны һәм һәркем өчен карау мөмкинлеген тәмин итә:

1) мәгълүматлар:

беләм бирү учреждениесен төзү датасы, мәгариф учреждениеләрен гамэлгә куючы, гамэлгә куючылар, беләм бирү учреждениесенең һәм аның филиалларының (булганда) урнашу урыны, эш режимы, графигы, элемент өчен телефоннар һәм электрон почта адреслары турында;

б) мәгариф учреждениесенең структурасы һәм идарә органнары турында;

в) уку предметларын, курсларны, дисциплиналарны (модульләренә), тиешле беләм бирү программасында каралган практиканы күрсәтеп, гамэлгә ашырыла торган мәгариф программалары турында;

г) федераль бюджетның, Россия Федерациясе субъектлары бюджетларының, жирле бюджетларның бюджет ассигнованиеләре һәм физик һәм (яисә) юридик затлар акчалары исәбеннән мәгариф турындагы шартнамәләр исәбеннән гамәлгә ашырыла торган мәгариф программалары буенча белем алучыларның саны турында;

д) белем бирү телләре турында;

е) федераль дәүләт белем бирү стандартлары, белем бирү стандартлары (алар булганда) турында;

ж) мәгариф Учреждениесе житәкчесе турында;

з) педагогик хезмәткәрләрнең белем дәрәжәсе, квалификациясе һәм эш тәҗрибәсе күрсәтелгән персонал составы турында;

и) белем бирү эшчәнлеген матди-техник тәэмин итү турында (шул исәптән жиһазландырылган уку кабинетлары, гамәли дәресләр уздыру өчен объектлар, китапханәләр, спорт объектлары, укыту һәм тәрбияләү чаралары булу, укучыларның туклануы һәм сәламәтлеген саклау шартлары турында, мәгълүмати системаларга һәм мәгълүмати телекоммуникация челтәрләренә керү мөмкинлеге турында, укучыларга керү мөмкинлеге тәэмин ителә торган электрон мәгариф ресурслары хакында);

й) финанс һәм матди чаралар керү һәм аларны финанс елы нәтиҗәләре буенча тоту турында;

2) копияләр:

а) Учреждение уставы;

б) белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыруга лицензияләр (кушымталар белән);

в) дәүләт аккредитациясе турында таныклыклар (кушымталар белән);

г) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә расланган мәгариф учреждениесенең финанс-хужалык эшчәнлегенә планы яисә мәгариф учреждениесенең бюджет сметасы;

д) әлеге Федераль законның 30 статьясындагы 2 өлешендә каралган локаль норматив актлар, укучыларның эчке тәртип кагыйдәләре, эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләре, күмәк шартнамә;

5) мәгариф өлкәсендә дәүләт контролен (күзәтчелеген) гамәлгә ашыручы органнар күрсәтмәләре, мондый күрсәтмәләрнең үтәлеше турында хисаплар;

б) муниципаль белем бирү учреждениесе карары буенча һәм (яисә) аны бастырып чыгару Россия Федерациясе законнары нигезендә мәҗбүри булган бастырып чыгарыла, урнаштырыла торган башка мәгълүмат.

8. БУХГАЛТЕРЛЫК ҺӘМ СТАТИСТИКА ИСӘБЕ, УЧРЕЖДЕНИЕНЕН ФИНАНС-ХУЖАЛЫК ЭШЧӘНЛЕГЕН КОНТРОЛЬДӘ ТОТУ

8.1. Учреждение бухгалтерлык исәбен алып бара, Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә бухгалтерлык хисабын һәм статистик хисаплылыкны тапшыра.

8.2. Бухгалтерлык һәм статистик исәп мәгълүматларын һәм хисаплылыгын бозган өчен учреждениеләрнең вазыйфай затлары Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән җаваплылыкка ия.

8.3. Учреждение Россия Федерациясенең гамәлдәге законнары нигезендә шартнамәчел, салым һәм башка йөкләмәләрне бозган, шулай ук керем китерә торган эшчәнлекне алып бару кагыйдәләрен бозган өчен җавап тоту.

8.4. Учреждениенең финанс-хужалык эшчәнлеген тикшерү Гамәлгә куючы белән бергә Россия Федерациясенең гамәлдәге законнары, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының муниципаль хокукый актлары нигезендә финанс контроле органнары тарафыннан гамәлгә ашырыла.

9. ОЕШМАНЫ ҮЗГӘРТЕП КОРУ ҺӘМ БЕТЕРҮ

9.1. Учреждение, мәгариф турындагы законнарда каралган үзгәчлекләргә исәпкә алып, граждан законнары белән билгеләнгән очракларда һәм тәртиптә үзгәртеп корылырга яки бетерелергә мөмкин.

9.2. Учреждениене үзгәртеп кору, бетерү турындагы карар Гамәлгә куючы тарафыннан Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының муниципаль хокукый актлары нигезендә кабул ителә.

Өгәр дә бу белем алуга конституцион хокукларның бозылуына китермәсә, Учреждение үзгәртеп корылырга мөмкин.

9.3. Россия Федерациясе законнарында каралган очракларда Учреждениене үзгәртеп кору һәм бетерү суд карары буенча гамәлгә ашырылырга мөмкин.

9.4. Учреждениене үзгәртеп кору федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә кушылу, тоташтыру, бүлү, бүлеп бирү, үзгәртеп кору рәвешендә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

9.5. Учреждение, Карар кабул ителгәннән соң, 30 көннән дә соңга калмыйча үзгәртеп кору турында бу хакта язма рәвештә барлык таныш кредиторларына хәбәр бирә.

9.6. Бер юридик заттан яисә яңа барлыкка килгән юридик затка (кушылу, үзгәртеп кору) хокукларын һәм бурычларын тапшыру акты белән рәсмиләштерелә.

9.7. Учреждение бүленгәндә һәм бүлгәндә бүленеш балансы төзелә.

9.8. Тапшыру акты һәм Учреждениенең бүленеш балансы Гамәлгә куючы тарафыннан раслана һәм милекче тарафыннан килештерелә.

9.9. Тапшыру актына һәм бүлү балансына кушымта итеп бирелә:

а) үзгәртеп коруны үткөрү датасына төп чараларның һәм товар-матди кыйммәтләрнең инвентарьлау исемлеге;

б) дебитор һәм кредитор бурычлары турында мәгълүмат

в) эшләр тапшыру, шул исәптән хезмәт хакы һәм шәхси состав турында мәгълүматлар;

г) исәп-хисап счеты ябылу турында банкның кушылуы, бүленүе, кушылуы турында белешмә.

9.10. Учреждение директорьюридик затларның бердәм дөүләт реестрына керту турындагы таныклыкны алганнан соң өч көн эчендә Учреждениене үзгәртеп кору турында таныклыкны Гамәлгә куючы һәм Милекчегә тапшыра.

9.11. Үз эшчәнлеген туктаткан матбугат һәм штампларны үзгәртеп корганда гамәлгә куючы тарафыннан тапшырыла, ликвидация комиссиясе кредиторларны ачыклау һәм дебитор бурычларын алу буенча чаралар күрә, шулай ук кредиторларга учреждениене бетерү турында язмага хәбәр итә.

9.13. Ликвидация турында хәбәр басылып чыккан көннән соң ике ай вакыт узгач, ликвидация комиссиясе ликвидация балансын тәшкил итә, ул ликвидацияләнгән торган учреждениенең мөлкәте составы, кредиторлар тарафыннан куелган таләпләр исемлеге, шулай ук аларны карау нәтижәләре турында белешмәләр үз эченә ала.

9.14. Учреждениенең арадаш ликвидация балансы ликвидация комиссиясе тарафыннан төзелә һәм гамәлгә куючы тарафыннан раслана һәм милекче белән килештерелергә тиеш.

9.15. Кредиторлар белән исәп-хисап ясаганнан соң, ликвидация комиссиясе Учреждениенең ликвидацион балансын төзи һәм аны Гамәлгә куючыга раслауга тапшыра.

9.16. Учреждениенең ликвидация балансы Милекче белән килештерелергә тиеш.

9.17. Расланган ликвидация балансы юридик затларны дөүләт теркәвенә алуны гамәлгә ашыручы тиешле органга жиберелергә тиеш.

9.18. Учреждение директорьюридик затларның бердәм дөүләт реестрына керту турындагы таныклыкны алганнан соң өч көн эчендә Учреждениене үзгәртеп кору турында таныклыкны Гамәлгә куючы һәм Милекчегә тапшыра.

9.19. Учреждениене бетергәндә Учреждениенең мөһере һәм штампы Гамәлгә куючыга ликвидация балансы белән бергә тапшырыла.

9.20. Учреждениенең кредиторларның таләпләрен канәгатьләндергәннән соң калган мөлкәте, шулай ук федераль законнар нигезендә Учреждение йөкләмәләре буенча түләттерү мөмкин булмаган мөлкәт ликвидация комиссиясе тарафыннан тиешле мөлкәтнең милекчесенә тапшырыла.

9.21. Учреждениене бетерү яки үзгәртеп кору Учреждение хезмәт күрсәтә торган торак пунктларда яшәүчеләрнең фикерен исәпкә алмыйча рөхсәт ителми.

9.22. Учреждениене бетергәндә яки үзгәртеп корганда, шулай ук лицензияне юкка чыгарган очракта, Гамәлгә куючы башка гомуми белем биру учреждениеләренә укучыларны ата-аналары (законлы вәкилләр) белән килешенеп, күчәргән өчен җаваплылыкны үз өстенә ала.

9.23. Учреждениене бетергәндә һәм үзгәртеп корганда, эштән азат ителгән хезмәткәрләргә Россия Федерациясе законнары нигезендә аларның хезмәт хокукларын һәм мәнфәгатьләрен үтәү гарантияләнгән.

10. УЧРЕЖДЕНИЕ УСТАВЫН ЭШЛӘУ ҺӘМ КАБУЛ ИТҮ, АҢА ҮЗГӘРЕШЛӘР ҺӘМ ӨСТӘМӘЛӘР КЕРТҮ ТӘРТИБЕ

10.1. Әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр учреждение Советы тарафыннан эшләнә, Учреждение коллективының гомуми җыелышы тарафыннан кабул ителә һәм гамәлгә куючы тарафыннан раслана.

10.2. Әлеге уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр учреждение Советы тарафыннан эшләнелә, учреждение коллективының гомуми җыелышы тарафыннан кабул ителә һәм гамәлгә куючы тарафыннан раслана.

10.3. Учреждение уставы Милекче белән килештереләргә тиеш.

10.4. Учреждениенең уставы юридик затларны Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә дөүләт теркәвенә алуны гамәлгә ашыручы орган тарафыннан теркәлә.

10.5. Учреждение уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү Учреждение уставын эшләү һәм кабул итү өчен каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

11. УЧРЕЖДЕНИЕНЕҢ ЛОКАЛЬ АКТЛАРЫ ИСЕМЛЕГЕ.

11.1. Учреждение аның эшчәнлеген регламентлаучы локаль актлар кабул итәргә хокуклы:

- а) нигезләмәләр;
- б) боерыклар;
- в) кагыйдәләр;
- г) инструкцияләр;
- д) шартнамәләр;
- е) графиклар.

11.2. Учреждениеләрнең локаль норматив актлары әлеге Уставка һәм Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарына каршы килә алмый.

11.3. Учреждение Россия Федерациясе законнары нигезендә эш башкару алып баруны һәм архивларның сакланышын тәмин итә.

11.4. Учреждениенең эшчәнлеген туктатканда даими сакланырга тиешле документлар Учреждениенең теркәлү урыны буенча архивка тапшырыла